

Joris van Tol

Living Landscape: slimme beplanting voor biodiversiteit en beheer

70 tot 90 procent inheemse vaste planten

In de openbare ruimte is beplanting allang niet meer alleen een kwestie van 'mooi groen'. Gemeenten en ontwerpers zoeken naar oplossingen die bijdragen aan biodiversiteit én praktisch zijn in aanleg en onderhoud. Griffioen Wassenaar speelt daarop in met het Living Landscape-concept. In Alkmaar is onlangs het eerste project volgens dit nieuwe beplantingsconcept gerealiseerd, waarbij duurzaamheid, ecologie en visuele aantrekkelijkheid samenkomen.

Auteur: Marion Lijmbach

Inheems en toepasbaar: zo selecteert Griffioen zijn soorten

Living Landscape bestaat voor 70 tot 90 procent uit inheemse vaste planten, aangevuld met soorten die bestand zijn tegen bijvoorbeeld strooizout of droogte. 'De vraag naar biodiversiteit en inheemse beplanting groeit enorm, maar veel vakgenoten worstelen met de praktische toepassing', vertelt Joris van Tol van Griffioen. 'Wat zijn inheemse planten precies? Waar kun je ze kopen? Wij hebben hier jarenlang ervaring mee opgedaan in onze GreentoColour-projecten en in de retailmarkt.'

Griffioen teelt al jaren inheemse soorten voor de retailmarkt, altijd gekweekt uit zaad. Voor Living Landscape is daaruit een selectie gemaakt van 50 soorten vaste planten, aangevuld met tweejarigen en bolgewassen die zich bewezen hebben in de praktijk. 'We kijken niet alleen naar wat er oorspronkelijk in Nederland voorkomt, maar ook naar wat het goed doet in stedelijke omstandigheden. Denk aan opgebrachte grond, hitte en beperkte ruimte. Zo kun je zorgen voor een sterk, levendig en onderhoudsvriendelijk plantbeeld.' Alleen de sterkste en meest toepasbare soorten krijgen een plek in het beplantingsplan. 'We kiezen alleen soorten die tegen een stootje kunnen en visueel sterk blijven', aldus Van Tol.

Beplanting met meerwaarde – BeeGrateful

In Alkmaar is het Living Landscape-concept voor het eerst grootschalig toegepast. Naast de inheemse beplanting zijn bijenhotels van BeeGrateful geplaatst. Deze innovatieve organisatie ontwikkelt slimme oplossingen om biodiversiteit in de stad te versterken, zoals de Streetlight Bee&Bee, een bijenhotel dat een-

voudig aan lantaarnpalen te bevestigen is. In Alkmaar wordt de komende drie jaar gemonitord welke wilde bijensoorten hierop afkomen. 'Met deze samenwerking voegen we een extra laag toe aan het project', zegt Van Tol. 'Je ziet letterlijk hoe flora en fauna elkaar versterken. Dat maakt het tastbaar en inzichtelijk voor de opdrachtgever.' Het onderstreept de integrale aanpak van Living Landscape, waarin ecologische waarde hand in hand gaat met een doorzicht beplantingsontwerp.

Bodemaanpak afgestemd op de praktijk

Bij Living Landscape kiest Griffioen waar mogelijk voor het verbeteren van de bestaande bodem in plaats van het afgraven van de top laag. Deze aanpak maakt projecten vaak duurzamer en kostenefficiënter, zeker bij grotere opdrachten in de openbare ruimte. 'Als je de bodem kunt opwaarderen, voorkom je extra transportbewegingen en afvalstromen', aldus Van Tol. Of bodemverbetering haalbaar is, hangt af van de kwaliteit van de bestaande grond. 'Is de uitgangssituatie te slecht, dan is top laagvervanging een bewuste, logische en effectieve keuze.' Deze werkwijze geldt niet alleen voor Living Landscape. Binnen andere concepten van Griffioen, waarbij snelle dichtgroei en een schone start essentieel zijn, wordt standaard gewerkt met het vervangen van de top laag.

Maatwerk in ontwerp en beheer

Griffioen werkt voor ieder project op basis van een aantal vaste pijlers: de juiste plant op de juiste plaats, deskundig ontwerp, bodemverbetering, hoge plantdichtheid en kwaliteit en doordacht beheer. 'Onze ontwerpers maken beplantingsplannen die passen bij de wensen van de opdrachtgevers en de lokale omstandigheden. Daarna analyseren we de bodem en verrijken die waar nodig. En we leveren alle planten in P11-pot, dus met een grotere kluit. Dat zorgt voor een betere aanslag en minder uitval. Indien gewenst leveren wij onze planten ook zonder pot. Deze kunnen wij hergebruiken. Dit is duurzamer, maar scheelt degene die het plantwerk verricht ook veel werk.'

Ook in het beheer wordt maatwerk geleverd. 'Sommige gemeenten kiezen voor een intensiever onderhoudsniveau, waarbij het beeld strak en bloeirijk blijft. Andere laten de borders bewust wat verwilderen, zodat ze een ruigere uitstraling krijgen. Het beheer stemmen we af op de wens van de opdrachtgever en we

bieden ondersteuning met jaarlijks advies en bemesting.'

Groeidend concept

Naast Alkmaar zijn er dit voorjaar nog vier andere Living Landscape-projecten aangelegd, waaronder drie in Haarlem. In die stad is zelfs via een motie vastgelegd dat nieuwe vasteplantenborders in de openbare ruimte inheems moeten zijn. 'Daar sluiten wij met Living Landscape natuurlijk goed op aan', vertelt Van Tol.

Ook in nieuwe woonwijken wordt het concept toegepast. Soms zelfs al in een vroeg stadium, voordat de beplanting de grond in gaat. 'Op één locatie staan de bijenhotels al en wordt nu gemonitord. Zie het als een nulmeting. Zo krijgen we een goed beeld van de effecten op de biodiversiteit, ook op de langere termijn.'

Geen wondermiddel, wel belangrijk puzzelstukje

Living Landscape verschilt op een aantal punten van Griffioens andere beplantingsconcept, GreentoColour. 'Waar GreentoColour vooral ontwikkeld is om kleur te brengen tegen beheersbare kosten, is Living Landscape primair gericht op het stimuleren van biodiversiteit, met beplanting die ontworpen is voor langdurige visuele en ecologische waarde. 'Volgens Van Tol is Living Landscape geen wondermiddel, maar wel een belangrijk puzzelstukje in de vergroening van Nederland. 'Wij willen niet doen alsof we dé oplossing hebben voor de biodiversiteitscrisis. Maar met dit concept maken we het wel makkelijker voor gemeenten en ontwerpers om een stap in de goede richting te zetten.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!